

**Jednotné právní předpisy pro smlouvu o mezinárodní
železniční přepravě zboží
(CIM - Přípojek B k Úmluvě)**

**ODDÍL I
VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ**

Článek 1

Rozsah platnosti

- § 1 Tyto Jednotné právní předpisy platí pro každou smlouvu o přepravě zboží za úhradu po železničních tratích, leží-li místo převzetí zboží k přepravě a místo určené pro dodávku ve dvou různých členských státech. Uvedené platí bez ohledu na sídlo a státní příslušnost stran přepravní smlouvy.
- § 2 Tyto Jednotné právní předpisy platí také pro smlouvy o přepravě zboží za úhradu po železničních tratích, leží-li místo převzetí zboží k přepravě a místo určené pro dodávku ve dvou různých státech, z nichž pouze jeden je státem členským, a dohodnou-li se smluvní strany, že smlouva podléhá těmto Jednotným právním předpisům.
- § 3 Zahrnuje-li mezinárodní přeprava, která je předmětem jediné smlouvy, jako doplněk přepravy po železničních tratích překračující státní hranice přepravu po silnicích nebo na říčních linkách ve vnitrostátní dopravě členského státu, použijí se tyto Jednotné právní předpisy.
- § 4 Zahrnuje-li mezinárodní přeprava, která je předmětem jediné smlouvy, jako doplněk přepravy po železničních tratích přepravu po moři nebo přepravu na říčních linkách překračující státní hranice, použijí se tyto Jednotné právní předpisy, provádí-li se přeprava po moři nebo na říčních linkách po trasách, které jsou zapsány do seznamu tratí (linek), předvídaného v článku 24 § 1 Úmluvy.
- § 5 Tyto Jednotné právní předpisy se nepoužijí pro přepravy mezi stanicemi na území sousedících států, provozuje-li infrastrukturu těchto stanic jeden nebo více provozovatelů se státní příslušností pouze k jednomu z těchto států.
- § 6 Každý stát, který je smluvní stranou jiné úmluvy o přímé mezinárodní přepravě zboží po železničních tratích srovnatelné s těmito Jednotnými právními předpisy a žádá o přístup k Úmluvě, si může vyhradit, že tyto Jednotné právní předpisy bude používat pouze na přepravy na části železniční infrastruktury ležící na jeho území. Tato část železniční infrastruktury musí být přesně označena a musí navazovat na železniční infrastrukturu některého členského státu. Vznese-li některý stát takovou výhradu, platí tyto Jednotné právní předpisy pouze tehdy,
- a) patří-li místo převzetí zboží k přepravě nebo místo určené pro dodávku, jakož i určená přepravní cesta k označené železniční infrastruktuře, nebo
  - b) spojuje-li označená železniční infrastruktura železniční infrastrukturu dvou členských států a je-li přepravní cestou pro tranzitní přepravu sjednanou v přepravní smlouvě.
- § 7 Stát, který vznesl výhradu podle § 6, ji může prostřednictvím sdělení depozitáři kdykoli odvolat. Odvolání výhrady nabývá účinnosti jeden měsíc po dni, ve kterém o něm depozitář zpravil členské státy. Výhrada pozbývá účinnosti, pozbuďte-li úmluva uvedená v § 6 věta 1 pro tento stát platnosti.

Článek 2

Veřejnoprávní předpisy

Přepravy, na které se použijí tyto Jednotné právní předpisy, podléhají v ostatních náležitostech veřejnoprávním předpisům, zejména předpisům o přepravě nebezpečného zboží, jakož i předpisům celního práva a práva na ochranu zvířat.

Článek 3

Výklad pojmů

Pro účely těchto Jednotných právních předpisů označuje výraz

- a) "dopravce" smluvního dopravce, s nímž odesílatel uzavřel přepravní smlouvu podle těchto Jednotných právních předpisů, nebo navazujícího dopravce, který je odpovědný na základě této smlouvy
- b) "výkonný dopravce" dopravce, který s odesílatelem neuzavřel přepravní smlouvu, ale na něhož dopravce podle písmene a) zcela nebo zčásti přenesl provádění přepravy po železničních tratích
- c) "Všeobecné přepravní podmínky" podmínky dopravce, které podle práva existují v každém státě ve formě Všeobecných obchodních podmínek nebo tarifů, a které se uzavřením přepravní smlouvy stávají její součástí
- d) "intermodální přepravní jednotka" kontejner, výměnná nástavba, sedlový návěs nebo jiné srovnatelné přepravní jednotky, které se používají v intermodální přepravě.

Článek 4

Odchytky

- § 1 Členské státy mohou uzavírat dohody, které předvídají odchytky od těchto Jednotných právních předpisů pro přepravy výlučně mezi dvěma stanicemi ležícími na obou stranách hranice, není-li mezi těmito stanicemi a hranicí žádná další stanice.
- § 2 Pro přepravy mezi dvěma členskými státy tranzitem přes území státu, který není členským státem, mohou zúčastněné členské státy uzavírat dohody, které se od těchto Jednotných právních předpisů odchyľují.
- § 3 Dohody podle § 1 a § 2 a jejich vstup v platnost se oznamují Mezivládní organizaci pro mezinárodní železniční přepravu. Generální sekretář Organizace o tom zpraví ostatní členské státy a zainteresované železniční podniky.

Článek 5

Kogentní právo

Pokud to tyto Jednotné právní předpisy výslovně nepřipouštějí, je každá dohoda, která se od těchto Jednotných právních předpisů přímo nebo nepřímou odchyľuje, neplatná a nemá právní účinnost. Neplatnost takových dohod nemá za následek neplatnost ostatních ustanovení přepravní smlouvy. Bez ohledu na to může dopravce svou odpovědnost a své závazky vyplývající z těchto Jednotných právních předpisů rozšířit.

ODDÍL II

UZAVŘENÍ A PROVÁDĚNÍ PŘEPRAVNÍ SMLOUVY

Článek 6

Přepavní smlouva

- § 1 Přepavní smlouvou se dopravce zavazuje, že za úplatu přepraví zásilku na místo určení a tam ji dodá příjemci.
- § 2 Přepavní smlouva se zaznamenává v nákladním listě podle jednotného vzoru. Chybí-li nákladní list, má-li nedostatky nebo byl-li ztracen, není tím dotčena existence a platnost přepavní smlouvy, která nadále podléhá těmto Jednotným právním předpisům.
- § 3 Nákladní list podepisují odesílatel a dopravce. Podpis může být nahrazen otiskem razítka, strojovým účtovacím označením nebo jiným vhodným způsobem.
- § 4 Dopravce je povinen vhodným způsobem potvrdit převzetí zásilky na druhopisu nákladního listu a předat tento druhopis odesílateli.
- § 5 Nákladní list nemá význam konosamentu (nákladního námořního listu).
- § 6 Pro každou zásilku je nutné použít jeden nákladní list. Není-li mezi odesílatelem a dopravcem dohodnuto jinak, smí být předmětem nákladního listu pouze náklad jediného vozu.
- § 7 Při přepravě, která se dotýká celního území Evropského společenství nebo území, v němž se při expedici užívá společného postupu, musí být každá zásilka provázena nákladním listem, který odpovídá požadavkům článku 7.
- § 8 Mezinárodní svazy dopravců stanoví ve shodě s mezinárodními svazy přepravců a úředními místy, jimž ve členských státech přísluší celní otázky, jakož i s každou mezivládní organizací regionálního hospodářského společenství, která je oprávněna k tvorbě zákonů v oblasti cel, jednotný vzor nákladního listu.
- § 9 Nákladní list, včetně druhopisu nákladního listu, může mít podobu elektronických záznamů dat převoditelných na čitelné znaky písma. Postupy užitě k záznamu a zpracování dat musejí být funkčně rovnocenné, zejména pokud jde o důkazní sílu takto zhotoveného nákladního listu.

Článek 7

Obsah nákladního listu

- § 1 Nákladní list musí obsahovat následující údaje:
- a) místo a datum vystavení;
  - b) jméno a adresu odesílatele;
  - c) jméno a adresu dopravce, který smlouvu uzavřel;
  - d) jméno a adresu toho, jemuž se zboží skutečně předává, není-li jím dopravce podle písmene c);
  - e) místo a datum převzetí zboží;
  - f) místo dodání;
  - g) jméno a adresu příjemce;

- h) označení druhu zboží a obalu, u nebezpečného zboží označení předvídané v Řádu pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečného zboží (RID);
- i) počet kusů zásilky a zvláštní znaky a čísla potřebná k identifikaci kusového zboží;
- j) číslo vozu u přeprav vozových zásilek;
- k) číslo železničního vozidla, jede-li po vlastních kolech a je-li podáváno jako zboží k přepravě;
- l) u intermodálních přepravních jednotek navíc druh, číslo nebo ostatní znaky nutné k identifikaci;
- m) hrubá hmotnost zboží nebo údaj o množství v jiné formě;
- n) přesný seznam listin vyžadovaných celními a jinými orgány státní správy, které jsou přiloženy k nákladnímu listu nebo které jsou dopravci k dispozici na blíže označeném úředním místě nebo na místě stanoveném smluvně;
- o) náklady spojené s přepravou (přepravné, vedlejší poplatky, cla a jiné náklady, vzniklé od uzavření smlouvy až po dodání), je-li příjemce povinen je zaplatit, nebo jiný odkaz, že náklady je povinen zaplatit příjemce;
- p) údaj, že přeprava podléhá i při opačném ujednání těmto Jednotným právním předpisům.

§ 2 V určitých případech musí nákladní list dále obsahovat následující údaje:

- a) u přeprav prováděných navazujícími dopravci dopravce, který se zavázal k dodání zboží, vyjádřil-li souhlas se zapsáním do nákladního listu;
- b) náklady, které přebírá odesílatel;
- c) částku dobírky, kterou je nutné vybrat při dodání zboží;
- d) údaj o hodnotě zboží a částce zvláštního zájmu na dodání;
- e) dohodnutou dodací lhůtu;
- f) dohodnutou přepravní cestu;
- g) seznam listin předaných dopravci, o nichž se nezmiňuje § 1 písmeno n);
- h) údaje odesílatele o počtu a označení uzávěrů, které umístil na vůz.

§ 3 Strany mohou do nákladního listu zapsat další údaje, které považují za účelné.

Článek 8

Odpovědnost za údaje v nákladním listu

§ 1 Odesílatel odpovídá za všechny náklady a škody, které dopravci vzniknou tím, že

- a) údaje odesílatele v nákladním listu jsou nesprávné, nepřesné nebo neúplné, nebo nejsou zapsány na stanoveném místě, nebo
- b) odesílatel opominul údaje předepsané v RID.

§ 2 Zapiše-li dopravce na žádost odesílatele údaje do nákladního listu, předpokládá se až do prokázání opaku, že dopravce v této věci jednal jménem odesílatele.

§ 3 Neobsahuje-li nákladní list údaj označený v článku 7 § 1 písm. p), odpovídá dopravce za všechny náklady a škody, které v důsledku tohoto opomenutí vzniknou osobě, která má dispoziční právo.

Článek 9

Nebezpečné zboží

Opominul-li odesílatel údaje předepsané v RID, může dopravce zboží, budou-li to vyžadovat okolnosti, kdykoli vyložit, zničit nebo zneškodnit, aniž by bylo nutné poskytnout náhradu, pokud dopravce při převzetí zboží nebyl upozorněn na jeho nebezpečnou povahu.

Článek 10

Hrazení nákladů

- § 1 Nedohodnou-li se odesílatel a dopravce jinak, hradí náklady (přepravné, vedlejší poplatky, cla a ostatní náklady, které vzniknou od uzavření smlouvy až po dodání) odesílatel.
- § 2 Nejsou-li náklady na základě dohody mezi odesílatelem a dopravcem převedeny na příjemce a nepřevzal-li příjemce nákladní list, ani neuplatnil svá práva, která podle článku 17 § 3 vyplývají z přepravní smlouvy, ani nezměnil přepravní smlouvu podle článku 18, zůstává povinnost hrazení nákladů na odesílateli.

Článek 11

Přezkoumání

- § 1 Dopravce je oprávněn kdykoli přezkoumat, zda jsou všeobecné přepravní podmínky dodrženy a zda zásilka souhlasí s údaji odesílatele v nákladním listě. Týká-li se přezkoumání obsahu zásilky, provádí se podle možností za přítomnosti osoby, která má dispoziční právo; není-li to možné, přizve dopravce dva nezávislé svědky, pokud zákony a předpisy státu, ve kterém se přezkoumání koná, nestanoví jinak.
- § 2 Nesouhlasí-li zásilka s údaji v nákladním listě nebo nejsou-li dodržena ustanovení pro přepravu zboží připuštěného k přepravě podmíněně, zapíše se výsledek přezkoumání do listu, který jako součást nákladního listu provází zboží, a také do druhopisu nákladního listu, pokud jím dopravce disponuje. V takovém případě vážnou výdaje vzniklé přezkoumáním na zboží, jestliže nebyly uhrazeny ihned.
- § 3 Odesílatel může při nakládání zboží požádat dopravce, aby přezkoumal stav zboží a jeho obal, jakož i správnost údajů v nákladním listě, které se týkají počtu kusů zásilky, jejich znaků a čísel, jakož i hrubé hmotnosti nebo jinak udaného množství. Dopravce je povinen provést přezkoumání pouze v tom případě, má-li pro to k dispozici přiměřené prostředky. Dopravce má nárok na náhradu nákladů přezkoumání. Výsledek přezkoumání se zapíše do nákladního listu.

Článek 12

Důkazní síla nákladního listu

- § 1 Nákladní list slouží až do prokázání opaku jako doklad pro uzavření a obsah přepravní smlouvy, jakož i pro převzetí zboží dopravcem.
- § 2 Provedl-li nakládku zboží dopravce, dokazuje nákladní list až do prokázání opaku stav zboží a jeho obalu podle údajů v nákladním listě a, v případě chybějících údajů, bezvadný stav při převzetí zboží dopravcem a správnost údajů v nákladním listu, pokud jde o počet kusů zásilky, jejich znaky a čísla, jakož i hrubou hmotnost nebo jinak udané množství.
- § 3 Provedl-li nakládku odesílatel, dokazuje nákladní list až do prokázání opaku stav zboží a jeho obalu podle údajů v nákladním listě a, v případě chybějících údajů, bezvadný stav a správnost

údajů podle § 2 pouze tehdy, když je dopravce přezkoumal a zapsal souhlasný výsledek svého přezkoumání do nákladního listu.

- § 4 Nákladní list však neslouží jako důkaz, obsahuje-li odůvodněnou výhradu. Výhrada může být odůvodněna zejména tím, že dopravce nedisponoval přiměřenými prostředky k přezkoumání správnosti údajů v nákladním listě.

Článek 13

Nakládka a vykládka zboží

- § 1 Odesílatel a dopravce se dohodnou, komu přísluší nakládka a vykládka zboží. Pokud taková dohoda chybí, týká se povinnost nakládky a vykládky u kusového zboží dopravce, zatímco u vozových zásilek se povinnost nakládky týká odesílatele a povinnost vykládky po dodání se týká příjemce.
- § 2 Nakládá-li zboží odesílatel, odpovídá za všechny následky vadného naložení a je zejména povinen nahradit dopravci škodu, která mu tím vznikla. Dopravce musí vadné naložení dokázat.

Článek 14

Obal

Odesílatel odpovídá dopravci za všechny škody a náklady vzniklé tím, že obal chybí nebo je vadný, ledaže závada byla zřejmá nebo byla dopravci při převzetí zboží známa a dopravce k tomu neučinil žádné výhrady.

Článek 15

Plnění předpisů orgánů státní správy

- § 1 Odesílatel je povinen k nákladnímu listu přiložit listiny nutné ke splnění celních nebo jiných předpisů orgánů státní správy před dodáním zboží, nebo tyto listiny dát k dispozici dopravci a sdělit mu všechny potřebné informace.
- § 2 Dopravce není povinen přezkoumat, zda jsou tyto listiny a informace správné a dostačující. Odesílatel odpovídá dopravci za všechny škody vzniklé chyběním, neúplností nebo nesprávností listin a informací, pokud nevznikly zaviněním dopravce.
- § 3 Dopravce odpovídá za následky ztráty nebo nesprávného použití listin, které jsou uvedeny v nákladním listě a jsou k němu přiloženy, nebo které byly dopravci předány, ledaže ztráta nebo škoda vzniklá nesprávným použitím těchto listin na okolnostech, jimž dopravce nemohl zabránit a jejichž následky nemohl odvrátit. Dopravce však není povinen poskytnout vyšší náhradu škody než při ztrátě zboží.
- § 4 Odesílatel může záznamem v nákladním listě nebo příjemce příkazem podle článku 18 § 3 žádat,
- aby se on sám nebo jeho zmocněnec účastnil plnění předpisů celních nebo jiných orgánů státní správy za tím účelem, aby podal všechny informace a předložil nutná prohlášení;
  - aby on sám nebo jeho zmocněnec provedl plnění celních nebo jiných předpisů orgánů státní správy, připouštějí-li to zákony a předpisy státu, ve kterém řízení probíhá;
  - aby v případě, že se on sám nebo jeho zmocněnec účastní plnění celních nebo jiných předpisů orgánů státní správy nebo tyto předpisy provádí, zaplatil cla a jiné náklady, připouštějí-li to zákony a předpisy státu, ve kterém řízení probíhá.

Ani odesílatel, ani příjemce, který má dispoziční právo, ani jejich zmocněnec nesmějí vzít zboží do držení.

- § 5 Označil-li odesílatel pro splnění předpisů celních nebo jiných orgánů státní správy místo, ve kterém toto splnění není kvůli platným předpisům možné, nebo předepsal-li pro řízení jiný postup, který nelze provést, pak dopravce jedná tak, jak to považuje za nejvýhodnější pro oprávněného, a zpraví odesílatele o učiněných opatřeních.
- § 6 Převzal-li odesílatel placení cel, smí dopravce provést celní řízení cestou nebo v místě určení.
- § 7 Nepřevezme-li příjemce nákladní list ve lhůtě, kterou stanoví předpisy platné v místě určení, může dopravce postupovat podle § 5.
- § 8 Odesílatel je povinen zabezpečit, aby zabalení a přikrytí zboží odpovídalo celním nebo jiným předpisům orgánů státní správy. Pokud odesílatel nezabalil nebo nepřikryl zboží podle těchto předpisů, může se o to postarat dopravce; vzniklé výdaje váznou na zboží.

Článek 16

Dodací lhůty

- § 1 Dodací lhůta se stanoví dohodou mezi odesílatelem a dopravcem. Pokud taková dohoda chybí, nesmí být dodací lhůta delší než ta, která vyplývá z §§ 2 až 4.
- § 2 S výhradou §§ 3 a 4 činí nejdelší dodací lhůty:
- a) pro vozové zásilky:
- výpravní lhůta ..... 12 hod.
  - přepravní lhůta za každých započatých 400 km ..... 24 hod.
- b) pro kusové zásilky:
- výpravní lhůta ..... 24 hod.
  - přepravní lhůta za každých započatých 200 km ..... 24 hod.

Vzdálenost se vztahuje na smlouvenou, při chybějící dohodě na nejkratší možnou přepravní cestu.

- § 3 Dpravce může stanovit přírážky k dodacím lhůtám o určité délce v následujících případech:
- a) pro zásilky přepravované
- po tratích s rozdílným rozchodem,
  - po moři nebo vnitrostátních vodních cestách,
  - po silnici, neexistuje-li žádné železniční spojení;
- b) za mimořádných okolností, které mají za následek neobvyklý vzrůst přepravy nebo neobvyklé provozní potíže.

Délka prodloužených dodacích lhůt musí být patrná ze Všeobecných přepravních podmínek.

- § 4 Dodací lhůta počíná přijetím zboží k přepravě; prodlužuje se o délku zdržení, které vzniklo bez zavinění dopravce. Dodací lhůta neplyne o nedělích a zákonem stanovených svátcích.

Článek 17

Dodání

- § 1 Dpravce je povinen příjemci v místě určeném pro dodávku vydat nákladní list a dodat zboží proti potvrzení příjmu a zaplacení pohledávek vyplývajících z přepravní smlouvy.

- § 2 Dodání zboží příjemci je postaveno na roveň, jestliže podle předpisů platných v místě dodání:
- a) zboží se vydá celním nebo daňovým úřadům v jejich výpravních místnostech nebo skladištích, nejsou-li tato zařízení pod dohledem dopravce,
  - b) zboží se uskladí u dopravce nebo u zasilatele nebo ve veřejném skladišti.
- § 3 Po přivezení zboží do místa dodání má příjemce právo vyžadovat od dopravce vydání nákladního listu a dodání zboží. Je-li zjištěna ztráta zboží nebo nedošlo-li zboží ve lhůtě stanovené v článku 29 § 1, může příjemce vlastním jménem uplatňovat vůči dopravci svá práva vyplývající z přepravní smlouvy.
- § 4 Oprávněný může odmítnout příjem zboží i po převzetí nákladního listu a zaplacení pohledávek vyplývajících z přepravní smlouvy tak dlouho, dokud nebude vyhověno jeho požadavku na zjištění škody, o které tvrdí, že k ní došlo.
- § 5 V ostatním se dodání zboží provádí podle předpisů platných v místě dodání.
- § 6 Je-li zboží příjemci dodáno bez předchozího vybrání dobírky zatěžující zboží, je dopravce povinen nahradit odesílateli škodu až do částky dobírky, s výhradou jeho postihu vůči příjemci.

Článek 18

Právo disponovat zbožím

- § 1 Odesílatel je oprávněn disponovat zbožím a dodatečně měnit přepravní smlouvu. Může požadovat, aby dopravce
- a) zboží dále nepřepřavoval;
  - b) dodávání zboží přerušil;
  - c) zboží vydal jiné osobě než příjemci, který je uveden v nákladním listě;
  - d) zboží vydal na jiném místě, než je místo uvedené v nákladním listě.
- § 2 Právo odesílatele na změnu přepravní smlouvy zaniká, i když vlastní druhopis nákladního listu, v případech, kdy příjemce
- a) odebral nákladní list;
  - b) přijal zboží;
  - c) uplatnil svá práva podle článku 17 § 3;
  - d) má dispoziční právo podle § 3; od tohoto okamžiku musí dopravce dbát příkazů a pokynů příjemce.
- § 3 Právo na změnu přepravní smlouvy přísluší příjemci s výhradou opačného záznamu odesílatele již od vystavení nákladního listu.
- § 4 Právo příjemce na změnu přepravní smlouvy zaniká v případech, kdy příjemce
- a) odebral nákladní list;
  - b) přijal zboží;
  - c) uplatnil svá práva podle článku 17 § 3;
  - d) předepsal podle § 5, že zboží má být vydáno třetí osobě, a tato osoba uplatnila svá práva podle článku 17 § 3.
- § 5 Předepsal-li příjemce, že zboží má být vydáno třetí osobě, není tato osoba oprávněna měnit přepravní smlouvu.

Článek 19

Výkon dispozičního práva

- § 1 Chce-li odesílatel nebo, v případě uvedeném v článku 18 § 3, příjemce měnit dodatečně přepravní smlouvu, je povinen předložit dopravci druhopis nákladního listu, do kterého se zapíše změny.
- § 2 Odesílatel nebo, v případě uvedeném v článku 18 § 3, příjemce je povinen nahradit dopravci všechny náklady a škody, které vzniknou provedením dodatečných změn.
- § 3 Provedení dodatečných změn musí být v okamžiku, ve kterém příkazy dojdou k osobám, které je mají provést, možné, přípustné a požadovatelné a zejména nesmí narušit pravidelný provoz dopravce, ani poškodit odesílatele nebo příjemce jiných zásilek.
- § 4 Dodatečné změny nesmí vést k rozdělení zásilky.
- § 5 Nemůže-li dopravce s ohledem na podmínky stanovené v § 3 provést dispozice, které obdržel, je povinen o tom neprodleně informovat toho, kdo změnu požadoval.
- § 6 Dopravce ručí při svém zavinění za následky, které vyplývají z toho, že dodatečnou změnu neprovedl nebo ji provedl pouze nedostatečně. Není však povinen poskytnout vyšší náhradu škody než při ztrátě zboží.
- § 7 Provádí-li dopravce dodatečné změny požadované odesílatelem, aniž by si nechal předložit druhopis nákladního listu, ručí příjemci za vzniklou škodu, jestliže byl příjemci předán nákladní list. Dopravce však není povinen poskytnout vyšší náhradu škody než při ztrátě zboží.

Článek 20

Přepravní překážky

- § 1 Vznikne-li přepravní překážka, rozhodne dopravce, zda je účelné přepravovat zboží dále po změněné přepravní cestě, nebo zda je v zájmu osoby mající dispoziční právo, aby si od ní dopravce vyžádal pokyn, přičemž jí sdělí všechny potřebné údaje, jimiž sám disponuje.
- § 2 Není-li další přeprava možná, vyžádá si dopravce pokyn osoby mající dispoziční právo. Nemůže-li dopravce obdržet pokyny v přiměřené lhůtě, je povinen učinit taková opatření, která považuje za nejlepší v zájmu osoby mající dispoziční právo.

Článek 21

Překážky při dodání

- § 1 Vznikne-li překážka při dodání, je dopravce povinen uvědomit o tom neprodleně odesílatele a vyžádat si jeho pokyny, pokud odesílatel nepožádal údajem v nákladním listu, aby mu bylo zboží při vzniku překážky při dodání bez dalšího vráceno.
- § 2 Pomine-li překážka při dodání dříve, než dopravci dojdou pokyny odesílatele, vydá se zboží příjemci. Odesílatel o tom musí být bezodkladně vyrozuměn.
- § 3 Odmítá-li příjemce přijmout zboží, je odesílatel oprávněn vydat pokyny i tehdy, nemůže-li se prokázat druhopisem nákladního listu.
- § 4 Vznikne-li překážka při dodání poté, co příjemce změnil přepravní smlouvu podle článku 18 §§ 3 až 5, je dopravce povinen podat tomuto příjemci zprávu.

Článek 22

Následky překážek v přepravě a dodání zboží

- § 1 Dopravce má nárok na náhradu nákladů, které mu vzniknou tím, že
- žádá o pokyny,
  - provádí pokyny,
  - pokyny, které požadoval, neobdrží nebo je neobdrží včas,
  - činí rozhodnutí podle článku 20 § 1, aniž by si vyžádal pokyn,
- ledaže tyto náklady vznikly jeho zaviněním. Dopravce může zejména vybrat přepravné za skutečnou přepravní cestu a nárokovat odpovídající dodací lhůtu.
- § 2 V případech uvedených v článku 20 § 2 a v článku 21 § 1 může dopravce ihned vyložit zboží na náklady osoby s dispozičním oprávněním. Po vyložení zboží se přeprava považuje za ukončenou. Dopravce je potom povinen uschovat zboží pro osobu s dispozičním oprávněním. Dopravce však také může zboží svěřit třetí osobě; v takovém případě odpovídá pouze za pečlivý výběr třetí osoby. Zboží zůstává zatíženo pohledávkami vyplývajícími z přepravní smlouvy, jakož i všemi ostatními náklady.
- § 3 Dopravce může dát podnět k prodeji zboží, aniž by vyčkal pokynů osoby s dispozičním oprávněním, jedná-li se o zboží podléhající zkáze nebo opravňuje-li k takovému opatření stav zboží nebo nejsou-li náklady na úschovu přiměřené hodnotě zboží. Dopravce může dát podnět k prodeji zboží také v ostatních případech, kdy v přiměřené lhůtě neobdrží opačné pokyny osoby s dispozičním právem, jejichž provedení lze od něho rozumně požadovat.
- § 4 Je-li zboží prodáno, výnos se po odečtení nákladů, které zboží zatěžují, dá k dispozici osobě s dispozičním oprávněním. Je-li výnos nižší než tyto náklady, je odesílatel povinen rozdíl uhradit.
- § 5 Způsob prodeje se stanoví podle zákonů a předpisů nebo zvyklostí místa, v němž se zboží nalézá.
- § 6 Nedá-li odesílatel při překážkách v přepravě a dodání zboží v přiměřené lhůtě žádný pokyn a nelze-li překážku v přepravě nebo dodání odstranit podle § 2 nebo § 3, může dopravce vrátit zboží zpět odesílateli na jeho náklady nebo, je-li to oprávněné, může zboží zničit.

ODDÍL III

ODPOVĚDNOST

Článek 23

Základ odpovědnosti

- § 1 Dopravce odpovídá za škodu vzniklou úplnou nebo částečnou ztrátou nebo poškozením zboží v době od přijetí zboží až do jeho dodání, jakož i za škodu vzniklou překročením dodací lhůty, nezávisle na tom, které železniční infrastruktury se použije.
- § 2 Dopravce je této odpovědnosti zproštěn, došlo-li ke ztrátě, poškození nebo překročení dodací lhůty zaviněním oprávněné osoby, příkazem oprávněné osoby, který nezavinil dopravce, zvláštními vadami zboží (vnitřní zkázou, ubýváním atd.) nebo okolnostmi, kterým dopravce nemohl zabránit a jejichž následky nemohl odvrátit.
- § 3 Dopravce je této odpovědnosti zproštěn, vyplývá-li ztráta nebo poškození ze zvláštního nebezpečí spojeného s jednou nebo s několika z následujících skutečností:

- a) přeprava v otevřených vozech podle Všeobecných přepravních podmínek nebo je-li tak výslovně dohodnuto a zapsáno v nákladním listě; s výhradou škod, které nastaly v důsledku povětrnostních vlivů, se za přepravu v otevřených vozech nepovažuje přeprava zboží v intermodálních přepravních jednotkách a v uzavřených silničních vozidlech přepravovaných na železničních vozech; použije-li odesílatel pro přepravu zboží v otevřených vozech plachty, odpovídá dopravce pouze v rozsahu, který mu přísluší pro přepravu v otevřených vozech bez plachty, a to i tehdy, jedná-li se o zboží, které se podle Všeobecných přepravních podmínek nepřepravuje v otevřených vozech;
- b) chybějící nebo vadný obal u zboží, které je v důsledku své povahy při nezabalení nebo nedostatečném zabalení vystaveno nebezpečí ztráty nebo poškození;
- c) nakládání zboží odesílatelem nebo vykládání zboží příjemcem;
- d) přirozená povaha určitého zboží, v jejímž důsledku je vystaveno nebezpečí úplné nebo částečné ztráty nebo poškození, zejména lomem, zrezavěním, vnitřní zkázou, vysycháním, roztroušením;
- e) nesprávné, nepřesné nebo neúplné označení nebo číslování kusů zásilky;
- f) přeprava živých zvířat;
- g) přeprava, která podle příslušných ustanovení nebo podle dohody uzavřené mezi odesílatelem a dopravcem a uvedené v nákladním listu musí být doprovázena, pokud ztráta nebo poškození vznikly z nebezpečí, které mělo být doprovodem odvráceno.

Článek 24

Odpovědnost při přepravě železničních vozidel jako zboží

- § 1 U přeprav železničních vozidel, která jedou na vlastních kolech a byla podána k přepravě jako zboží, odpovídá dopravce za škodu vzniklou ztrátou nebo poškozením železničního vozidla nebo jeho částí v době od přijetí vozidla až do okamžiku dodání, neprokáže-li, že škoda nebyla způsobena jeho zaviněním.
- § 2 Dopravce neodpovídá za ztrátu neupevněných částí, které nejsou zapsány na podélných stranách vozidla nebo nejsou uvedeny v seznamu umístěném ve vozidle.

Článek 25

Důkazní břemeno

- § 1 Důkaz o tom, že ztráta, poškození nebo překročení dodací lhůty byly způsobeny některou ze skutečností uvedených v článku 23 § 2, přísluší dopravci.
- § 2 Doloží-li dopravce, že ztráta nebo poškození mohly podle okolností případu vzniknout z jednoho nebo více zvláštních nebezpečí uvedených v článku 23 § 3, platí domněnka, že z nich škoda vznikla. Oprávněná osoba má však právo prokázat, že škoda nebyla nebo nebyla výlučně způsobena některým z těchto nebezpečí.
- § 3 Domněnka podle § 2 neplatí v případě uvedeném v článku 23 § 3 písm. a) u mimořádně velké ztráty nebo u ztráty celých kusů zásilky.

Článek 26

Navazující dopravci

Provádí-li přepravu, která je předmětem jediné smlouvy, více na sebe navazujících dopravců, vstupuje každý dopravce převzetím zboží s nákladním listem do přepravní smlouvy v míře

stanovené tímto nákladním listem a přebírá závazky, které z toho vyplývají. V tomto případě odpovídá každý dopravce za provedení přepravy po celé trati až k dodání.

Článek 27

Výkonný dopravce

- § 1 Přenesl-li dopravce provádění přepravy zcela nebo zčásti na výkonného dopravce, bez ohledu na to, zda k tomu byl na základě přepravní smlouvy oprávněn či nikoli, zůstává i nadále odpovědný za celkovou přepravu.
- § 2 Všechna ustanovení těchto Jednotných právních předpisů rozhodná pro odpovědnost dopravce platí také pro odpovědnost výkonného dopravce za přepravu, kterou provádí. Články 36 a 41 se použijí, je-li uplatňován nárok vůči zaměstnancům a jiným osobám, které výkonný dopravce používá k provádění přepravy.
- § 3 Zvláštní úmluva, na jejímž základě dopravce přebírá závazky, které mu tyto Jednotné právní předpisy neukládají, nebo se vzdává práv, která mu tyto Jednotné právní předpisy zaručují, se týká výkonného dopravce pouze tehdy, vyslovil-li s ní písemný souhlas. Dopravce zůstává vázán povinnostmi, které vyplývají z takové zvláštní úmluvy nebo z prohlášení o vzdání se práv nezávisle na tom, zda výkonný dopravce takový souhlas vyslovil.
- § 4 Nesou-li odpovědnost jak dopravce, tak i výkonný dopravce, odpovídají jako společný dlužník.
- § 5 Celková částka odškodnění, kterou lze vyžadovat od dopravce, výkonného dopravce, jakož i od jejich zaměstnanců a jiných osob, které při provádění přepravy používají, nepřesáhne maximální částky stanovené v těchto Jednotných právních předpisech.
- § 6 Práva dopravce a výkonného dopravce na vzájemný postih nejsou tímto článkem dotčena.

Článek 28

Domněnka o škodě při novém podání zásilky

- § 1 Je-li zásilka, která byla podána podle těchto Jednotných právních předpisů, podávána nově podle týchž právních předpisů a zjistí-li se po tomto novém podání částečná ztráta nebo poškození, platí domněnka, že částečná ztráta nebo poškození vznikly během poslední přepravní smlouvy, pokud zásilka zůstala v opatrování dopravce a byla beze změny nově podána v takovém stavu, v jakém došla do místa nového podání.
- § 2 Uvedená domněnka platí i tehdy, jestliže přepravní smlouva předcházející novému podání nepodléhala těmto Jednotným právním předpisům, pokud by bylo možné tyto předpisy použít u přímého podání z původního místa odeslání do konečného místa dodání.
- § 3 Domněnka platí dále tehdy, jestliže přepravní smlouva předcházející novému podání podléhala jiné úmluvě o přímé mezinárodní přepravě zboží po železničních tratích, která je srovnatelná s těmito Jednotnými právními předpisy, a obsahuje-li tato úmluva stejnou právní domněnku ve prospěch zásilek, které byly podány podle těchto Jednotných právních předpisů.

Článek 29

Domněnka o ztrátě zboží

- § 1 Oprávněný může bez dalšího dokazování považovat zboží za ztracené, nebylo-li do třiceti dnů po uplynutí dodací lhůty dodáno příjemci nebo nebylo-li mu připraveno k dispozici.

- § 2 Oprávněný může při přijetí odškodnění za ztracené zboží písemně požádat, aby mu byla bezodkladně podána zpráva v případě, že zboží bude nalezeno do jednoho roku po vyplacení odškodnění. Dopravce vydá o této žádosti potvrzení.
- § 3 Oprávněný může do třiceti dnů po přijetí zprávy podle § 2 požadovat, aby mu zboží bylo dodáno proti uhrazení pohledávek vyplývajících z přepravní smlouvy a proti vrácení obdrženého odškodnění, popřípadě při odečtení nákladů obsažených v odškodnění. Oprávněný však má nadále nárok na odškodnění za překročení dodací lhůty podle článků 33 a 35.
- § 4 Nebyla-li podána žádost zmíněná v § 2 nebo nebyl-li udělen žádný pokyn ve lhůtě stanovené v § 3, anebo bylo-li zboží nalezeno později než za jeden rok od vyplacení odškodnění, disponuje dopravce zbožím podle zákonů a předpisů místa, ve kterém se zboží nachází.

Článek 30

Odškodnění při ztrátě

- § 1 Při úplné nebo částečné ztrátě zboží je dopravce povinen bez další náhrady škody vyplatit odškodnění, které se vypočte podle ceny na burze, popřípadě podle tržní ceny, a chybí-li obě, podle obecné hodnoty zboží stejného druhu a jakosti platné v den a v místě, kde bylo zboží přijato k přepravě.
- § 2 Odškodnění činí nejvýš 17 zúčtovacích jednotek za každý chybějící kilogram hrubé hmotnosti.
- § 3 Při ztrátě železničního vozidla, jedoucího na vlastních kolech, které bylo podáno k přepravě jako zboží, intermodální přepravní jednotky nebo jejích částí je odškodnění bez další náhrady škody omezeno na obecnou hodnotu vozidla, intermodální přepravní jednotky nebo jejích částí v den a na místě ztráty. Nelze-li den a místo ztráty zjistit, je odškodnění omezeno na obecnou hodnotu v den a na místě převzetí.
- § 4 Dopravce je povinen nahradit kromě toho dovozní, zaplacená cla a ostatní částky uhrazené v souvislosti s přepravou ztraceného zboží s výjimkou spotřební daně za zboží, které se přepravuje v přerušném celním řízení.

Článek 31

Odpovědnost při úbytku hmotnosti

- § 1 U zboží, které je při přepravě v důsledku své přirozené povahy zpravidla vystaveno nebezpečí úbytku hmotnosti, odpovídá dopravce bez ohledu na délku projeté trasy pouze za tu část úbytku hmotnosti, která přesahuje následující procentní sazby:
- a) dvě procenta hmotnosti u kapalin nebo u zboží podaného k přepravě ve vlhkém stavu;
  - b) jedno procento hmotnosti u suchého zboží.
- § 2 Na omezení odpovědnosti podle § 1 se dopravce nemůže odvolávat, prokáže-li se, že ztráta nevyplývá podle okolností případu z příčin, které byly rozhodující pro přípustné procentní sazby.
- § 3 Přepravuje-li se více kusů nákladu s týmž nákladním listem, vypočítává se úbytek hmotnosti pro každý kus, pokud je jeho hmotnost při odeslání udána v nákladním listě jednotlivě nebo lze-li ji zjistit jiným způsobem.
- § 4 Při úplné ztrátě zboží nebo při ztrátě jednotlivých kusů nákladu se při výpočtu odškodnění za úbytek hmotnosti nesráží nic.
- § 5 Tímto článkem nejsou nijak dotčeny články 23 a 25.

Článek 32

Odškodnění při poškození

- § 1 Při poškození zboží je dopravce povinen bez další náhrady škody vyplatit odškodnění, které odpovídá snížení hodnoty zboží. Základem pro výpočet této částky je procentní sazba, o niž byla snížena hodnota zboží zjištěná podle článku 30 v místě určení.
- § 2 Odškodnění nepřesáhne
- částku, kterou by bylo nutné uhradit v případě úplné ztráty, je-li poškozením znehodnocena celá zásilka;
  - částku, kterou by bylo nutné uhradit v případě ztráty znehodnocené části, je-li poškozením znehodnocena pouze část zásilky.
- § 3 Při poškození železničního vozidla, jedoucího na vlastních kolech, které bylo podáno k přepravě jako zboží, intermodální přepravní jednotky nebo jejích částí se odškodnění škody bez další náhrady omezí na náklady na opravu. Odškodnění nepřesáhne částku, kterou by bylo nutno uhradit v případě ztráty.
- § 4 Dopravce je kromě toho povinen uhradit náklady uvedené v článku 30 § 4 v poměru stanoveném v § 1.

Článek 33

Odškodnění při překročení dodací lhůty

- § 1 Vznikne-li překročením dodací lhůty škoda včetně poškození, je dopravce povinen vyplatit odškodnění, které činí nejvýše čtyřnásobek přepravného.
- § 2 Při úplné ztrátě zboží se odškodnění podle § 1 neposkytuje souběžně s odškodněním podle článku 30.
- § 3 Při částečné ztrátě zboží činí odškodnění podle § 1 nejvýše čtyřnásobek přepravného připadajícího na ztracenou část zásilky.
- § 4 Při poškození zboží, které není důsledkem překročení dodací lhůty, se odškodnění podle § 1 poskytne případně souběžně s odškodněním podle článku 32.
- § 5 Odškodnění podle § 1 nesmí být spolu s odškodněním podle článků 30 a 32 v žádném případě celkově vyšší než odškodnění při úplné ztrátě zboží.
- § 6 Je-li dodací lhůta stanovena podle článku 16 § 1 dohodou, lze v této dohodě předvídat úpravu odškodnění odlišnou od § 1. Jsou-li v takovém případě dodací lhůty podle článku 16 §§ 2 až 4 překročeny, může oprávněný vyžadovat odškodnění podle uvedené dohody nebo odškodnění stanovené v §§ 1 až 5.

Článek 34

Odškodnění při udání hodnoty

Odesílatel a dopravce se mohou dohodnout, že odesílatel uvede v nákladním listu hodnotu zboží, která překračuje maximální částku stanovenou v článku 30 § 2. V takovém případě nastupuje uvedená částka na místo maximální částky.

Článek 35

Odškodnění při udání zájmu na dodání

Odesílatel a dopravce se mohou dohodnout, že odesílatel uvede zapsáním vyčíslené částky do nákladního listu pro případ ztráty nebo poškození a pro případ překročení dohodnuté dodací lhůty zvláštní zájem na dodání zboží. Při udání zájmu na dodání zboží může být kromě odškodnění předvídaných v článku 30, 32 a 33 požadována náhrada další prokázané škody až do výše udané částky.

Článek 36

Ztráta práva na omezení odpovědnosti

Prokáže-li se, že škoda byla způsobena jednáním nebo opomenutím dopravce, jehož se dopustil buď s úmyslem takovou škodu způsobit, anebo z nedbalosti a s vědomím, že by k takové škodě pravděpodobně mohlo dojít, omezení odpovědnosti předvídaná v článku 15 § 3, článku 19 § 6 a § 7, v článku 30, 32 až 35 se nepoužijí.

Článek 37

Přepočítání a zúročení odškodnění

- § 1 Je-li nutné při výpočtu odškodnění přepočítat částky vyjádřené v cizí měně, přepočítají se podle kursu platného v den a v místě výplaty odškodného.
- § 2 Oprávněný může žádat úroky z odškodnění ve výši pěti procent ročně, a to ode dne reklamace podle článku 43 nebo, nebyla-li podána reklamace, ode dne podání žaloby.
- § 3 Nepředloží-li oprávněný dopravce doklady potřebné ke konečnému vyřízení reklamace v přiměřené lhůtě, která jí byla stanovena, pozastaví se nabíhání úroků počínaje uplynutím této lhůty až do předání těchto dokladů.

Článek 38

Odpovědnost v přepravě železnice-moře

- § 1 U přeprav železnice-moře po linkách na moři podle článku 24 § 1 Úmluvy může každý stát, tím, že požádá, aby byla do seznamu tratí (linek) podléhajících těmto Jednotným právním předpisům zapsána příslušná poznámka, důvody pro zproštění odpovědnosti podle článku 23 doplnit o důvody dále uvedené, avšak pouze v jejich celku:
  - a) požár, prokáže-li dopravce, že nevznikl jeho zaviněním ani zaviněním kapitána, lodní posádky, lodivoda nebo osob v jeho službách;
  - b) záchrana nebo pokus o záchranu života nebo majetku na moři;
  - c) naložení zboží na palubu, dal-li k tomu odesílatel v nákladním listě souhlas a není-li zboží přepravováno v železničních vozech;
  - d) nebezpečí nebo nehody na moři nebo na jiných splavných vodách.
- § 2 Dopravce se může odvolávat na důvody uvedené v § 1 pouze tehdy, prokáže-li, že ztráta, poškození nebo překročení dodací lhůty vznikly na námořní lince od začátku nakládání zboží na loď do vyložení zboží z lodi.
- § 3 Odvolává-li se dopravce na důvody pro zproštění odpovědnosti uvedené v § 1, odpovídá přesto, prokáže-li oprávněný, že ztráta, poškození nebo překročení dodací lhůty vznikly zaviněním dopravce, kapitána, lodní posádky, lodivoda nebo osob ve službách dopravce.

- § 4 Obsluhuje-li jednu námořní linku více podniků zapsaných do seznamu tratí (linek) podle článku 24 § 1 Úmluvy, musí platit pro všechny podniky stejné předpisy o odpovědnosti. Byly-li tyto podniky zapsány do seznamu na žádost několika členských států, musí mezi těmito státy kromě toho dojít nejdříve k dohodě o používání těchto předpisů o odpovědnosti.
- § 5 Opatření učiněná podle §§ 1 a 4 se oznámí generálnímu sekretáři. Tato opatření vstoupí v platnost nejdříve po uplynutí 30 dnů ode dne, ve kterém generální sekretář o těchto opatřeních zpraví ostatní státy. Zásilky na cestě nejsou těmito opatřeními dotčeny.

Článek 39

Odpovědnost při jaderné události

Dopravce je zproštěn odpovědnosti, která mu přísluší podle těchto Jednotných právních předpisů, byla-li škoda způsobena jadernou událostí a odpovídá-li podle zákonů a předpisů státu o odpovědnosti v oblasti jaderné energie za tuto škodu vlastník jaderného zařízení nebo osoba, mu postavena na roveň.

Článek 40

Osoby, za které dopravce odpovídá

Dopravce odpovídá za své zaměstnance a za jiné osoby, které používá při provádění přepravy, vykonávají-li tito zaměstnanci a jiné osoby své povinnosti. Provozovatelé železniční infrastruktury, na níž se přeprava uskutečňuje, jsou považováni za osoby, které dopravce používá při provádění přepravy.

Článek 41

Jiné nároky

- § 1 Ve všech případech, ve kterých se použijí tyto Jednotné právní předpisy, může být vůči dopravci uplatňován nárok na náhradu škody, ať již spočívá na jakémkoli právním základě, pouze za předpokladů a omezení uvedených v těchto Jednotných právních předpisech.
- § 2 Totéž platí pro nároky vůči zaměstnancům a jiným osobám, za které dopravce odpovídá podle článku 40.

ODDÍL IV

UPLATŇOVÁNÍ NÁROKŮ

Článek 42

Komerční zápis o ztrátě nebo poškození zboží

- § 1 Zjistí-li dopravce částečnou ztrátu nebo poškození nebo se tak domnívá či tvrdí-li to oprávněný, je dopravce povinen bez průtahů podle druhu škody zjistit stav zboží, jeho hmotnost a, pokud je to možné, rozsah a příčinu škody, jakož i okamžik jejího vzniku a sepsat o tom komerční zápis a to v přítomnosti oprávněného – je-li to možné.
- § 2 Opis tohoto komerčního zápisu je oprávněnému vydán zdarma.
- § 3 Neuzná-li oprávněný zjištění uvedená komerčním v zápise, může požadovat, aby stav a hmotnost zboží, jakož i příčiny a výše škody byly zjištěny znalcem jmenovaným stranami přepravní smlouvy nebo soudem. Postup se řídí zákony a předpisy státu, ve kterém se zjištění provádí.

Článek 43

Reklamace

- § 1 Reklamace z přepravní smlouvy se podávají písemně dopravci, vůči němuž lze uplatňovat nároky soudní cestou.
- § 2 Reklamace mohou podávat osoby, které jsou oprávněny k soudnímu uplatňování nároků vůči dopravci.
- § 3 Podává-li reklamaci odesílatel, musí předložit druhopis nákladního listu. V opačném případě musí předložit souhlas příjemce nebo prokázat, že příjemce odmítl zásilku převzít.
- § 4 Podává-li reklamaci příjemce, musí předložit nákladní list, byl-li mu odevzdán.
- § 5 Nákladní list, druhopis nákladního listu a jiné doklady, které chce oprávněný připojit k reklamaci, se předkládají v originálech nebo v opisech, na žádost dopravce v náležitě ověřené formě.
- § 6 Při vyřizování reklamace může dopravce vyžadovat předložení nákladního listu, druhopisu nákladního listu nebo potvrzení o dobírce v originále, aby v nich zaznamenal vyřízení reklamace.

Článek 44

Osoby oprávněné k soudnímu uplatňování nároků

- § 1 S výhradou §§ 3 a 4 jsou k soudnímu uplatňování nároků z přepravní smlouvy oprávněni
  - a) odesílatel až do okamžiku, kdy příjemce
    - 1. odebral nákladní list,
    - 2. přijal zboží nebo
    - 3. uplatnil práva, která mu náleží podle článku 17 § 3 nebo článku 18 § 3;
  - b) příjemce od okamžiku, kdy
    - 1. odebral nákladní list,
    - 2. přijal zboží nebo
    - 3. uplatnil práva, která mu náleží podle článku 17 § 3 nebo článku 18 § 3.
- § 2 Právo žaloby, které náleží příjemci, však zaniká, jakmile osoba označená příjemcem podle článku 18 § 5 odebere nákladní list, přijme zboží nebo uplatní práva, která jí náleží podle článku 17 § 3.
- § 3 K soudnímu uplatňování nároků na vrácení částek, které byly uhrazeny na základě přepravní smlouvy, je oprávněn pouze ten, kdo platbu provedl.
- § 4 K soudnímu uplatňování nároků z dobírky je oprávněn pouze odesílatel.
- § 5 Odesílatel je povinen předložit při soudním uplatňování nároků druhopis nákladního listu. V opačném případě musí předložit souhlas příjemce nebo prokázat, že příjemce odmítl zásilku přijmout. Odesílatel je povinen v případě potřeby prokázat, že nákladní list chybí nebo je ztracen.
- § 6 Příjemce je při soudním uplatňování nároků povinen předložit nákladní list, byl-li mu odevzdán.

Článek 45

Dopraci, vůči nimž lze uplatňovat nároky soudní cestou

- § 1 S výhradou §§ 3 a 4 mohou být nároky z přepravní smlouvy uplatňovány pouze vůči prvnímu, poslednímu nebo vůči tomu dopravci, který prováděl část přepravy, v jejímž průběhu nastala skutečnost opravňující nárok.
- § 2 Je-li při přepravách prováděných navazujícími dopravci dopravce s povinností dodání, se svým souhlasem zapsán v nákladním listě, mohou být vůči tomuto dopravci uplatňovány nároky podle § 1 soudní cestou i tehdy, neobdržel-li ani zboží, ani nákladní list.
- § 3 Nároky na vrácení částek, které byly zaplaceny na základě přepravní smlouvy, mohou být soudní cestou uplatňovány vůči dopravci, který částku vybral, nebo vůči dopravci, v jehož prospěch byla částka vybrána.
- § 4 Nároky z dobírek mohou být uplatňovány pouze vůči dopravci, který zboží v místě odeslání převzal.
- § 5 Cestou protižaloby nebo námítky mohou být uplatňovány nároky také vůči jiným dopravcům než vůči těm, kteří jsou uvedeni v §§ 1 až 4, zakládá-li se žaloba na téže přepravní smlouvě.
- § 6 Použijí-li se tyto Jednotné právní předpisy na výkonného dopravce, mohou být nároky soudně uplatňovány také vůči němu.
- § 7 Má-li žalobce možnost volby mezi více dopravci, zaniká jeho právo volby podáním žaloby vůči jednomu z dopravců; to platí i tehdy, může-li žalobce volit mezi jedním nebo několika dopravci a výkonným dopravcem.

Článek 46

Příslušnost soudů

- § 1 Nároky založené na těchto Jednotných právních předpisech mohou být uplatňovány u soudů členských států určených dohodou stran nebo u soudů státu, na jehož území
- a) má žalovaný svůj trvalý nebo obvyklý pobyt, své sídlo nebo pobočku nebo obchodní zastoupení, jejichž prostřednictvím byla přepravní smlouva uzavřena, nebo
  - b) leží místo převzetí zboží nebo místo určené pro dodání.
- Na jiné soudy se nelze obracet.
- § 2 Je-li řízení zahájeno u soudu příslušného podle § 1 ve věci nároku na základě těchto Jednotných právních předpisů nebo vynesl-li takový soud ve věci takového sporu rozsudek, nemůže být v téže věci mezi týmiž stranami podána nová žaloba, ledaže rozhodnutí soudu, u něhož byla podána první žaloba, nemůže být vykonáno v tom státě, ve kterém je podávána nová žaloba.

Článek 47

Zánik nároků

- § 1 Přijetím zboží oprávněným zanikají všechny nároky z přepravní smlouvy vůči dopravci při částečné ztrátě, poškození nebo překročení dodací lhůty.
- § 2 Nároky však nezanikají:
- a) při částečné ztrátě nebo při poškození, jestliže
    1. ztrátu nebo poškození oprávněný zjistil podle článku 42 před přijetím zboží,

2. zjištění, k němuž mělo dojít podle článku 42, bylo opomenuto pouze zaviněním dopravce;
  - b) při zjevně neznatelné škodě, která byla zjištěna oprávněným teprve po přijetí zboží, jestliže
    1. požádá o zjištění podle článku 42 ihned po objevení škody a nejpozději do sedmi dnů po přijetí zboží a
    2. kromě toho prokáže, že škoda vznikla v době od přijetí zboží k přepravě do jeho dodání;
  - c) při překročení dodací lhůty, uplatní-li oprávněný své nároky vůči některému z dopravců uvedených v článku 45 § 1 do šedesáti dnů;
  - d) prokáže-li oprávněný, že škoda byla způsobena jednáním nebo opomenutím, k němuž došlo buď se záměrem takovou škodu způsobit, nebo lehkomyšlností a s vědomím, že by taková škoda pravděpodobně mohla nastat.
- § 3 Bylo-li zboží podle článku 28 nově podáno, zanikají nároky při částečné ztrátě nebo při poškození z některé z předcházejících přepravních smluv, jako kdyby se jednalo o jedinou přepravní smlouvu.

Článek 48

Promlčení

- § 1 Nároky z přepravní smlouvy se promlčují po jednom roce. Po dvou letech se však promlčují nároky
- a) na výplatu dobírky, kterou dopravce vybral od příjemce;
  - b) na výplatu výnosu z prodeje uskutečněného dopravcem;
  - c) vyplývající ze škody, která je způsobena jednáním nebo opomenutím, k němuž došlo buď se záměrem takovou škodu způsobit, nebo lehkomyšlností a s vědomím, že by taková škoda pravděpodobně mohla nastat;
  - d) z některé z přepravních smluv předcházejících novému podání v případě předvídaném v článku 28.
- § 2 Promlčecí doba začíná u nároků
- a) na odškodnění za úplnou ztrátu třicátým dnem po uplynutí dodací lhůty;
  - b) na odškodnění za částečnou ztrátu, poškození nebo překročení dodací lhůty dnem dodání;
  - c) ve všech ostatních případech dnem, ve kterém lze nárok uplatnit.
- Den označený jako počátek promlčecí lhůty se v žádném případě nepočítá.
- § 3 Promlčení se pozastaví písemnou reklamací podle článku 43 až do dne, kdy dopravce reklamaci písemně odmítne a vrátí přiložené doklady. Je-li reklamaci vyhověno částečně, začne promlčecí lhůta opět znovu běžet pro tu část reklamace, která je ještě sporná. Kdo se na podání reklamace nebo na podání zprávy a vrácení dokladů odvolává, musí to prokázat. Další reklamace, které se týkají téhož nároku, promlčecí lhůtu nepozastavují.
- § 4 Promlčené nároky již nelze uplatnit ani cestou protižaloby, ani námitky.
- § 5 V ostatních náležitostech platí pro pozastavení a přerušení promlčecí lhůty vnitrostátní právo.

ODDÍL V
VZÁJEMNÉ VZTAHY MEZI DOPRAVCI

Článek 49

Vyúčtování

- § 1 Každý dopravce, který při podání zboží nebo při jeho dodání vybral náklady nebo jiné pohledávky vyplývající z přepravní smlouvy nebo který je měl vybrat, je povinen vyplatit zúčastněným dopravcům podíl, který na ně připadá. Způsob vyplacení stanoví dohody sjednané mezi dopravci.
- § 2 Článek 12 platí také pro vztahy mezi navazujícími dopravci.

Článek 50

Právo na postih

- § 1 Vyplatil-li dopravce odškodnění podle těchto Jednotných právních předpisů, má vůči dopravcům, kteří se podíleli na přepravě, právo na postih podle následujících ustanovení:
- a) dopravce, který způsobil škodu, odpovídá za ni výlučně sám;
  - b) je-li škoda způsobena více dopravci, odpovídá každý z nich za škodu, kterou způsobil; není-li takové rozlišení možné, rozdělí se odškodnění mezi dopravce podle písmene c);
  - c) nelze-li prokázat, který z dopravců škodu způsobil, rozdělí se odškodnění mezi všechny dopravce s výjimkou těch, kteří prokáží, že škodu nezpůsobili; rozdělení se uskuteční v poměru podílů na přepravném, které připadají na jednotlivé dopravce.
- § 2 Při platební neschopnosti některého z dopravců se podíl připadající na tohoto dopravce, avšak jím neuhrazený, rozdělí mezi všechny ostatní dopravce, kteří se podíleli na přepravě, v poměru k podílům na přepravném, které na tyto dopravce připadají.

Článek 51

Řízení o postihu

- § 1 Dopravce, vůči němuž je uplatňováno právo na postih podle článku 50, nemůže popírat, že dopravce, který právo na postih uplatňuje, platil po právu, bylo-li odškodnění určeno soudem poté, co byla prvně jmenovanému dopravci dána řádným ohlášením sporu možnost vstoupit do sporu. Soud, u něhož se rozhoduje hlavní spor, určí lhůty pro ohlášení sporu a pro vstup do sporu.
- § 2 Dopravce, uplatňující právo postihu, musí podat jedinou žalobu na všechny dopravce, se kterými se nedohodl; v opačném případě ztrácí právo postihu vůči těm dopravcům, které nezažaloval.
- § 3 Soud musí rozhodnout v jediném rozsudku o všech postizích, kterými se zabýval.
- § 4 Dopravce, který chce své právo postihu uplatnit soudně, může vznést svůj nárok u příslušného soudu státu, ve kterém má jeden ze zúčastněných dopravců své sídlo, pobočku nebo obchodní zastoupení, jejichž prostřednictvím byla přepravní smlouva uzavřena.
- § 5 Je-li třeba podat žalobu na více dopravců, má žalující dopravce právo volby mezi soudy příslušnými podle § 4.
- § 6 Řízení o postihu nesmějí být zahrnuta do řízení o odškodnění, které zahájil oprávněný na základě přepravní smlouvy.

Článek 52

Dohody o postihu

Dopravci mohou mezi sebou uzavírat dohody, které se od článků 49 a 50 odchylují.